

Jørgen Jochimsen

Civilprocessuel oversigt

Jørgen Jochimsen

Civilprocessuel oversigt

1. udgave / 1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2017

ISBN 978-87-619-3869-5

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Indhold

Forord	5
Kapitel 1 Civile retssager i 1. instans	15
1.1. Domstolenes sagsportal	15
1.1.1. Iværksættelse	15
1.1.1.1. Ophævelse af underskriftskravet på procesdokumenter.	15
1.1.1.2. Ikrafttræden af anvendelse af domstolenes sagsportal	15
1.1.2. Hvilke sager er omfattet af domstolenes sagsportal?	16
1.1.3. Sager, der ikke er omfattet af domstolenes sagsportal.	17
1.1.4. Hvilke dokumenter er omfattet?	18
1.1.5. Fritagelse for at anvende domstolenes sagsportal	19
1.1.6. Kære af rettens beslutning om fritagelse	20
1.1.7. Beslutning om ikke at anvende sagsportalen	20
1.1.8. Hvornår er en digital meddelelse kommet frem.	20
1.1.9. Forkyndelse.	21
1.2. Indlevering af stævning	22
1.2.1. Særlige bevisskridt.	28
1.2.1.1. Begæring om syn og skøn.	28
1.2.1.2. Fremsendelse af spørgsmål	30
1.2.1.3. Udpegning af skønsmand	31
1.2.1.4. Skønsforretningen	32
1.2.1.5. Afhøring af skønsmænd.	33
1.2.1.6. Vederlag til skønsmænd og sagkyndige.	34
1.2.1.7. Nyt syn og skøn	35
1.2.2. Fremlæggelse af sagkyndige erklæringer i stedet for syn og skøn	36
1.2.3. Fremlæggelse af ensidigt indhentede erklæringer	37
1.3. Sagsforberedelse.	40
1.3.1. Svarkrift	40
1.3.2. Forberedende møde.	43
1.3.2.1. Indkaldelse til forberedende møde	43
1.3.2.2. Hvem kan møde?	43
1.3.2.3. Fastlæggelse af bevisførelse	45
1.3.2.4. Fastlæggelse af sagens videre forløb.	46
1.3.2.5. Forberedelsens slutning	46
1.3.2.6. Kære af afgørelse truffet under forberedelsen.	47
1.3.2.7. Henvisning af sagen til landsretten.	47
1.3.2.8. Henvisning af sagen til rette domstol	51
1.3.2.9. Anmodning om nævnsbehandling	51
1.4. Hovedforhandling	52

Indhold

1.4.1.	Indlevering af påstandsdokument	52
1.4.2.	Indlevering af procesdokument	53
1.4.3.	Indlevering af ekstrakt	54
1.4.4.	Behandling uden mundtlig hovedforhandling	55
1.5.	Nye påstande, nye anbringender og nye beviser	55
1.5.1.	Efter forberedelsens slutning til hovedforhandlingens begyndelse	55
1.5.2.	Efter hovedforhandlingens begyndelse	59
1.6.	Udeblivelse	59
1.6.1.	Udeblivelse fra retsmøde under forberedelsen	59
1.6.1.1.	Sagsøgerens udeblivelse	59
1.6.1.2.	Sagsørgtes udeblivelse	60
1.6.1.3.	Begge parterers udeblivelse	61
1.6.1.4.	Tilfælde, hvor manglende disposition ligestilles med udeblivelse	61
1.6.1.5.	Omgørelse af beslutning om afvisning	62
1.6.2.	Udeblivelse fra hovedforhandlingen	63
1.7.	Genoptagelse	63
1.8.	Anmodning om aktindsigt	66
Kapitel 2	Anke	67
2.1.	Anke til landsretten	67
2.1.1.	Begrænsninger i adgang til at anke	67
2.1.1.1.	20.000 kr.-reglen	67
2.1.1.2.	Delafgørelser	71
2.1.1.3.	Anke af udeblivelsesdomme	72
2.1.1.4.	Anke af domme i gruppesøgsmål	72
2.1.2.	Ankefristen	72
2.1.3.	Indlevering af ankestævning	74
2.1.4.	Krav til ankestævningens indhold	76
2.1.5.	Afvisning af anken i medfør af retsplejelovens § 368 a	77
2.1.6.	Svarskrift	80
2.1.6.1.	Frist for afgivelse af svarskrift	80
2.1.6.2.	Påstand om stadfæstelse	82
2.1.6.3.	Indhold af svarskriftet	82
2.1.6.4.	Formalitetssindsigelser	82
2.1.7.	Sagsforberedelse	82
2.1.8.	Indsendelse af ekstrakt	83
2.1.9.	Udeblivelse fra retsmøde	84
2.1.9.1.	Appellantens udeblivelse	84
2.1.9.2.	Indstævntes udeblivelse	84
2.1.9.3.	Begge parterers udeblivelse	85
2.1.9.4.	Rettens adgang til at undlade at tillægge udeblivelsen virkning	85

2.1.9.5.	Udeblivelse fra retsmøde under genoptagelse af forberedelsen	85
2.1.10.	Nye beviser	85
2.1.11.	Nye påstande og anbringender for landsretten	86
2.2.	Anke til Højesteret	87
2.2.1.	Ankefristen	88
2.2.2.	Nye påstande og anbringender for Højesteret	91
Kapitel 3	Kære.	92
3.1.	Kære til landsretten	92
3.1.1.	Begrænsninger i adgang til at kære.	92
3.1.2.	Kærefrister.	95
3.1.3.	Fremgangsmåde.	96
3.1.4.	Kære af Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger	97
3.2.	Kære til Højesteret	97
Kapitel 4	Småsager.	99
4.1.	Anvendelsesområdet for småsagsprocessen	99
4.1.1.	Økonomisk værdi af højst 50.000 kr.	100
4.1.1.1.	Opgørelse af værdien	101
4.1.1.2.	Udvidelse og nedsættelse af påstanden	102
4.1.1.3.	Flere krav mod samme part	102
4.1.1.4.	Sagsøgte fremsætter modkrav	102
4.1.2.	Sager, der ikke kan behandles efter småsagsreglerne	103
4.1.3.	Aftale om småsagsreglernes anvendelse	104
4.1.4.	Henvisning	106
4.1.5.	Særligt om skattesager	115
4.1.6.	Boligretssager	118
4.1.7.	Stævning i småsager	119
4.1.8.	Afvisning af sagen	119
4.2.	Sagens forberedelse	120
4.2.1.	Afholdelse af retsmøde	124
4.2.2.	Afholdelse af telefonmøde	124
4.2.2.1.	Udeblivelsesvirkning	125
4.2.3.	Rettens vejledningspligt	126
4.2.4.	Bevisførelse i småsager	128
4.2.4.1.	Angivelse af beviser.	128
4.2.4.2.	Rettens tilladelse til bevisførelse	129
4.2.4.3.	Tilvejebringelse af sagkyndig oplysning	134
4.2.5.	Slutning af forberedelsen	137
4.3.	Hovedforhandling	139
4.4.	Anke af småsager	141
4.4.1.	Ankebegrænsningsregler	141
4.4.1.1.	20.000 kr.-reglen	141

Indhold

4.4.1.2.	Afvisning af ankesagen	141
4.4.2.	Ankestævning indleveres til byretten	141
4.4.3.	Ankestævningens indhold	143
4.4.4.	Forkyndelse af ankestævningen og forberedelse af ankesagen	143
4.4.5.	Skriftlig behandling	144
4.4.6.	Udeblivelse fra hovedforhandlingen under mundtlig forhandling	146
4.5.	Sagsomkostninger	147
4.5.1.	Advokatbistand	147
4.5.2.	Rettergangsfuldmægtige	152
4.5.3.	Maksimering af dækning af udgifter til advokatbistand som sagsomkostninger	154
4.5.3.1.	Opgørelse af sagens værdi i relation til maksimering	156
4.5.3.2.	Betydningen af modkrav	156
4.5.3.3.	Betydning af, at der er fri proces	156
Kapitel 5	Betalingspåkrav	159
5.1.	Beløbsgrænsen	160
5.1.1.	100.000 kr.-grænsen	160
5.1.2.	Udstykning af kravet	161
5.1.3.	Forfaldent krav og påkravsskrivelse	162
5.1.4.	Flere krav mod skyldneren	164
5.1.5.	Betalingspåkrav mod flere skyldnere	164
5.1.5.1	Værneting – stedlig kompetence	164
5.1.5.2.	Afvisning af betalingspåkrav mod flere skyldnere	165
5.1.5.3.	Bestemmelser, der skal anvendes for hver skyldner for sig	166
5.1.6.	Renter og omkostninger	167
5.2.	Ikke forventer indsigelser mod kravet	169
5.3.	Indlevering af betalingspåkravet – værnetingsregler	170
5.3.1.	Hvem kan indlevere betalingspåkravet?	170
5.3.2.	Værneting	172
5.3.3.	Påkravsskrivelse	175
5.4.	Betalingskravets udformning	176
5.4.1.	Angivelse af fordringshaveren og skyldneren	177
5.4.2.	Sagsfremstilling	179
5.4.3.	Fordringshaverens valgmuligheder	182
5.4.4.	Fogedrettens 1. påtegning	184
5.4.5.	Forkyndelse af betalingspåkravet	184
5.4.5.1.	Kan der ske forkyndelse af et mangelfuldt betalingspåkrav?	185
5.5.	Skyldneren har indsigelser	185
5.6.	Fogedrettens 2. påtegning	186
5.7.	Genoptagelse	187

5.8	Retssagsbehandling	191
5.9.	Kære af afgørelser vedrørende betalingspåkrav	191
Kapitel 6	Arrest	192
6.1.	Arrestbetingelserne	192
6.1.1.	Formålet med at foretage arrest	192
6.1.2.	Arrest for pengekrav – godtgørelse af kravet?	193
6.1.3.	Udlæg kan ikke foretages	194
6.1.4.	Muligheden for senere at opnå dækning vil blive væsentlig forringet	194
6.1.5.	Indgåelse af retsforlig under arrestforretningen	197
6.1.6.	Retskraft	198
6.2.	Arrestbegæringen	199
6.2.1.	Fogedrettens behandling af arrestbegæringen	199
6.2.1.1.	Indsigelse mod arrest	199
6.2.1.2.	Sikkerhedsstillelse	200
6.2.1.3.	Afværgelse af arrest ved sikkerhedsstillelse	200
6.2.1.4.	Afværgelse af arrest ved aftale med fordringshaver	201
6.2.2.	Fogedrettens pligt til at påse transbeneficiet mv. ex officio	203
6.2.3.	Arrestens omfang	203
6.2.4.	Tredjemands indtræden	204
6.2.5.	Særligt om arrest i skibe	206
6.3.	Appel af arrest	209
6.4.	Anlæggelse af justificationssag	209
6.4.1	Frist for anlæggelse af retssag	209
6.4.2.	Bortfald af forpligtelsen til at anlægge retssag	210
6.5.	Erstatning	210
6.5.1.	Fordringen viser sig ikke at bestå	211
6.5.2.	Fordringen består alene for et mindre beløb	212
6.5.3.	Arresten er ulovlig af andre grunde	213
6.5.4.	Fremsættelse af erstatningskravet	213
Kapitel 7	Midlertidige afgørelser om forbud og påbud	214
7.1.	Betingelser for at træffe midlertidige afgørelser om forbud eller påbud	215
7.1.1.	Begreberne forbud og påbud	215
7.1.2.	Imod hvem, kan der træffes afgørelse om forbud eller påbud	218
7.1.3.	Betingelser for at træffe bestemmelse om midlertidig afgørelse	219
7.1.4.	Ikke forbud eller påbud, hvis formålet er at få fyldestgørelse for pengekrav	221
7.1.5.	Ikke forbud eller påbud, hvis formålet er at sikre bevis	222

Indhold

7.1.6.	Ikke forbud, hvis den handling, der søges forbudt, er foretaget	223
7.2.	Behandling af anmodningen	225
7.2.1.	Formkrav til anmodningen og indlevering til retten	225
7.2.2.	Afholdelse af retsmøde	225
7.2.2.1.	Underretning af modparten	226
7.2.3.	Underretning til tredjemand	226
7.2.4.	Udeblivelse	226
7.2.5.	Udsættelse	227
7.2.6.	Bevisførelse	227
7.3.	Sikkerhedsstillelse	230
7.4.	Spørgsmål om sagsomkostninger	231
7.5.	Beslaglæggelse	233
7.6.	Kære af kendelse om forbud eller påbud	234
7.7.	Spørgsmål om inhabilitet	236
7.8.	Anlæggelse af retssag	237
7.9.	Bortfald eller ophævelse af forbud eller påbud	238
7.10.	Erstatning og godtgørelse	240
7.11.	Fogedrettens bistand til opretholdelse af forbud og påbud	242
7.11.1.	Fogedrettens adgang til at foretage beslaglæggelse	242
7.11.2.	Anmodningens indgivelse	243
7.12.	Straf for overtrædelse af forbud eller påbud	244
Kapitel 8	Bevissikring	246
8.1.	Anmodning om bevissikring	246
8.1.1.	Underretning om forretningen	247
8.1.2.	Tilkaldelse af advokat	248
8.1.3.	Sikkerhedsstillelse	249
8.1.4.	Genoptagelse	249
8.2.	Bevissikringsundersøgelsen	249
8.2.1.	Sagkyndig bistand	250
8.2.3.	Rekvirentens tilstedeværelsesret under undersøgelsen	251
8.2.4.	Fogedrettens optegnelse	251
8.2.5.	Bevisbyrden for foretagelse af undersøgelseskridt	251
8.2.6.	Oplysningspligt	256
8.3.	Anlæggelse af retssag	257
8.4.	Erstatning og godtgørelse for tort	259
8.5.	Sagsomkostninger	259
Kapitel 9	Frister	261
9.1.	Domstolenes sagsportal	261
9.1.1.	Frist til at anlægge sagen på domstolenes sagsportal	261
9.1.2.	Kære af rettens afgørelse om fritagelse for at anvende domstolenes sagsportal	261

9.2.	Sagsforberedelse	262
9.2.1.	Indlevering af svarskrift	262
9.2.2.	Bevisførelse	262
9.2.3.	Forberedelsens slutning	262
9.2.4.	Henvisning til landsretten	262
9.2.5.	Beregning af fristen ved ansøgninger om Procesbevillingsnævnets tilladelse	263
9.2.6.	Anmodning om nævnensbehandling	263
9.3.	Syn og skøn	264
9.3.1.	Begæring om syn og skøn	264
9.3.2.	Fremsendelse af spørgsmål	264
9.3.3.	Udpegning af skønsmand	264
9.3.4.	Supplerende spørgsmål	265
9.3.5.	Tilladelse til at fremlægge ensidigt indhentede erklæringer	265
9.4.	Hovedforhandling	265
9.4.1.	Indlevering af endeligt påstandsdokument	265
9.4.2.	Indlevering af sammenfattende processkrift	266
9.4.3.	Indlevering af ekstrakt	266
9.4.4.	Nye påstande, anbringender, beviser	267
9.4.5.	Genoptagelse	267
9.5.	Anke til landsret	267
9.5.1.	Ankefrister	267
9.5.2.	Landsrettens adgang til at afvise behandling af en sag	268
9.5.3.	Anke af delafgørelser	268
9.5.4.	Svarskrift	269
9.5.5.	Indlevering af processkrift	269
9.5.6.	Indlevering af ekstrakt	269
9.5.7.	Påberåbelse af nye dokumenter og nye beviser	270
9.5.8.	Individuel anke ved gruppesøgsmål	270
9.6.	Anke til Højesteret	271
9.7.	Anke af Sø- og Handelsrettens domme	271
9.8.	Kærefrister	271
9.8.1.	Kære af byrettens kendelser og beslutninger i civile sager	271
9.8.2.	Kære af Sø- og Handelsrettens kendelser og beslutninger	272
9.8.3.	Kære af landsrettens kendelser og beslutninger	272
9.8.4.	Kære – fremgangsmåde	273
9.9.	Småsager	273
9.10.	Betalingspåkrav	273
9.11.	Arrest	274
9.12.	Sager om meddelelse af midlertidigt forbud eller påbud	275
9.13.	Bevissikring	276

Indhold

BILAG 1

Bekendtgørelse nr. 1173 af 21. september 2016 om anvendelse af domstolernes sagsportal i borgerlige retssager og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav	277
Kapitel 1 Domstolernes sagsportal	277
Kapitel 2 Proceduren for udfyldelse af oplysninger på domstolernes sagsportal.	278
Kapitel 3 Krav til dokumenter	279
Kapitel 4 Blanketter for parter, som er fritaget fra at anvende domstolernes sagsportal.	280
Kapitel 5 Ikrafttrædelse	281

BILAG 2

Bekendtgørelse nr. 1171 af 21. september 2016 om ibrugtagning af domstolernes sagsportal i borgerlige retssager og sager om optagelse af bevis om borgerlige krav	282
---	-----

Domsregister	283
-------------------------------	-----

Lovregister	287
------------------------------	-----

Stikordsregister	293
-----------------------------------	-----